

Onze morts i una pregunta sense resposta

Introvertit, tímid i reservat. Tres atributs que, possiblement, conformen una de les principals peces del trencaclosques que, d'aquí a uns dies, ha de començar a encaixar un jutge i el tribunal popular que jutjarà Joan Vila Dilmé, *el zelador d'Olot*. Està acusat de la mort d'11 ancians a la residència on treballava. Aquestes actituds personals, que segons els qui el coneixien el van acompanyar des de ben petit, van poder propiciar que durant 14 mesos Vila actués amb total impunitat i que posés fi a la vida de totes aquestes persones.

Els fets es van destapar la nit del 19 d'octubre del 2010. Passaven pocs minuts d'un quart d'11 de la nit quan una trucada a la delegació de la Garrotxa del diari *Nació Digital* encenia totes les alarmes. Alguns testimonis asseguraven que els Mossos d'Esquadra acabaven de detenir el zelador d'una residència del centre d'Olot acusat de la mort d'una resident, Paquita Gironès. Aleshores pocs –tot i que alguns ja ho intuïen–, es podien imaginar el que acabarien descobrint. La de Gironès era la darrera mort d'un *viacrucis* que va començar el 29 d'agost del 2009 a la residència La Caritat, amb l'assassinat, a l'habitació 310, de Rosa Baburés, de 87 anys.

Vila, fill únic d'una parella de pagessos d'edat avançada de Castellfollit de la Roca –a qui la detenció del fill va provocar un trastorn personal important–, era un apassionat de la seva feina. Ho va ser quan feia de perruquer, de cuiner i, des del 2005, de cuidador de gent gran. Aquesta passió podria respondre del fet que s'agafés la feina tan a pit i que hi dedicqués tantes hores. Fins i tot, cada vegada que es moria un resident, visitava la família al tanatori i, en algunes ocasions, plorava sobre el cadàver.

Als anys noranta, amb 25, Vila va visitar el psiquiatre per primer cop. Se

El 27 de maig vinent comença a l'Audiència de Girona el judici contra un dels més extrems assassins en sèrie de l'Estat espanyol, Joan Vila, 'el zelador d'Olot'. Un centenar de testimonis desfilaran en un judici que es preveu multitudinari i mediàtic. Però dos anys i mig després dels crims, ningú no sap per què va matar 11 persones.

sentia acomplexat per la seva condició sexual, es veia estancat en les relacions personals i li mancava la retentiva. Al cap d'uns mesos d'aquestes visites a la consulta del desaparegut Jordi Pujiula, Vila es va tornar més inestable i insegur, i va confessar per primera vegada una obsessió malaltissa que li va ocasionar diferents problemes: un suposat tremolor de mans. En aquella època, Joan Vila no sabia quin havia de ser el seu futur. Va començar a fer cursos de diferent tipologia, com quiromassatge, cuina, confecció, massatges, reflexologia podal i infermeria. S'interessava així, per primer cop, pel món de la medicina. Al cap d'uns mesos, aquest interès per la medicina es va convertir en il·lusió per estudiar tanatopràxia, l'art de pintar i maquillar cadàvers.

En aquesta etapa de dificultats personals, Vila va començar a ingerir de forma desmesurada coca-cola, cafè, begudes energètiques, xocolata, etc. Menjava compulsivament preocupant-se del dir de la gent del seu entorn. De fet, creia que el seu voltant es fixava en aquest problema. Havien passat nou anys des de la primera visita al psiquiatre, i les crisis de pànic, la manca d'autoestima, la influenciabilitat i l'obsessió augmentaven dia a dia.

L'any 2005, Vila entrava en contacte amb gent gran, i aconseguia un contracte laboral en una residència de Banyoles. Era un dels empleats més estimats. De fet, una companya de treball encara recorda que "era el preferit dels ancians" que, quan no el veien, sempre preguntaven per ell, ja que els donava menjar. Aquesta companya relata que "quan tots marxàvem a casa, ell es quedava a la feina, fora del seu horari laboral". La direcció de l'establiment mai no va dubtar de la seva pràctica ni professionalitat. Al cap de vuit mesos d'haver iniciat aquesta relació laboral, Vila decideix tornar al seu municipi natal i troba feina a La Caritat. Aleshores, el director del centre banyolí li obre les portes de la residència on treballava per tornar-hi quan volgués.

A la tornada a Castellfollit de la Roca, i en tractament psiquiàtric des de feia anys, Vila va començar a canviar el seu caràcter –de noi bo de qui ningú tenia cap mala paraula– i va començar a estar més irritable, fins i tot a discutir amb companys de feina. Això coincidia en el temps amb la tardor del 2009, quan ja havia llevat la vida a Rosa Babures i Francisca Matilde.

El *modus operandi* de Joan Vila per a posar fi a la vida les seves víctimes era gairebé sempre el mateix. Segons va declarar davant del jutge Leandro Blanco, a les tres primeres víctimes els va fer ingerir productes càustics. En sis més, els va proporcionar un còctel explosiu de barbitúrics i, en dues, injeccions d'insulina. El jutge, però, manté que com a mínim vuit de les morts es van produir intoxicades amb productes abrasius.

Tot i que la manera com va provocar-los la mort no és gens habitual, pràcticament ningú no va aixecar la veu per les circumstàncies en què morien els octogenaris. Ni tan sols quan, en quatre

dies, en van morir tres. L'edat de les víctimes, en la fase final de la vida, va fer que en el certificat de defunció constés sempre la mort natural fins a la darrera víctima, que és quan es va des- tapar el cas. Només el 19 d'octubre del 2009, Maria Dolors, filla de Francisca Matilde, va veure quelcom estrany. Davant els Mossos, la dona, que hores abans de la mort de la seva mare la va anar a visitar, va afirmar que va notar com li sortia per la boca una espècie de líquid transparent, pudent i que es tornava espès i fosc.

Més enllà del relat de la filla de Matilde, dins l'entorn més íntim de Vila a la residència només una resident, Paquita Gironès (la darrera víctima de Vila), havia denunciat durant un temps que la maltractava. Gironès, havia dit que "aquest malparit, aquest maricó, em va ventar una hòstia a la cara. Em va portar al menjador i em va deixar aquest blau, mireu. És una mala persona", conclouïa. Ningú, ni els treballadors de la residència ni la seva neboda, que sovint la visitava, la van creure. Uns dies més tard, Vila la duïa a la fi d'una manera més que macabra. Davant el jutge, Vila, afirmava: "Vaig entrar a la seva habitació perquè la sentia tossir. Li costava respirar i es trobava malament. Vaig tenir la necessitat d'ajudar-la. Vaig anar a l'habitació de la neteja, vaig omplir una xeringa amb lleixiu, vaig tornar i li vaig etzibar que veuria com amb allò es trobaria millor, mentre li buidava la xeringa a la boca".

Vila, que en diverses ocasions s'ha comparat amb Déu perquè els "ajudava a passar a una millor vida", afirma que va veure com "agonitzava". Malgrat els intents perquè, en els moments finals de la seva vida, no fos traslladada a l'Hospital Sant Jaume, a escassos metres de la residència, fou allà on els metges van veure que tenia cremades a les vies respiratòries, l'esòfag i la boca. Aquest informe dels Mossos, sumat a les estranyes circumstàncies de la mort i descartat que la víctima hagués pogut ingerir els productes tòxics per voluntat pròpia o algú fora a la residència li hagués pogut proporcionar, va portar els treballadors de La Caritat a examinar les imatges de les càmeres de seguretat que enfocaven l'habitació de Gironès. Per a sorpresa seva, s'havien esborrat

En diverses ocasions, Joan Vila (a la fotografia) s'ha comparat amb Déu perquè "els ajudava a passar a una millor vida".

totes les imatges des del diumenge 17, dia del crim, fins a les dues i mitja de la matinada del dilluns. Després de comprovar la resta de càmeres, van veure que la que enfoca l'habitació de la neteja havia enregistrat Joan Vila entrant i sortint de l'habitació de Gironès i entrant en aquesta habitació, minuts abans que una infermera entri a l'es-

tança de la víctima i la vegi agonitzant i s'activi el protocol d'emergència que va acabar derivant-la a l'hospital.

L'endemà, els Mossos prenen declaració a tots els treballadors de la residència, també a Vila, a qui les investigacions anaven encerclant. A aquest degoteig de proves, s'hi va sumar la trucada de la neboda de

Vila anà al tanatori i tot a donar el condol a la família d'una de les seves víctimes

La Caritat d'Olot, escenari dels crims de Joan Vila, assassí confés d'11 residents del geriàtric. El judici començarà el 27 de maig venint a l'Audiència de Girona.

“Li vaig dir que ja veuria com es trobaria millor, i mentre li buidava la xeringa a la boca”

Sabina Masllorens, morta cinc dies abans. Unes marques morades a la cara, indissimulables ni amb el maquillatge, havien alertat el personal del tanatori i la família. Precisament, Vila va acudir al tanatori el mateix dia de la seva mort a donar el condol a la família, qui li van agrair el tracte rebut per la seva difunta. Una setmana més tard, confessava la seva mort. A partir d'aquí va començar un seguit de confessions, fins a 11, que va acabar amb l'exhumació dels cadàvers a diferents cementiris de la Garrotxa.

Vila, que durant el seu *viacrucis* ja havia deixat entreveure que alguna cosa passava, etzibant frases com “no sé què em passa, que tots se'm moren a mi”, fa més de dos anys que està reclòs, entre les presons de Figueres i el mòdul psiquiàtric de Can Brians. El 27 de maig, un dels assassins en sèrie més atroços de l'Estat espanyol s'haurà d'enfrontar, per primer cop després de la seva detenció, amb els familiars de les víctimes, quasi un centenar de testimonis que desfilaran en un judici que es preveu multitudinari i mediàtic, i que acollirà la nova Audiència de Girona.

Joan Guirado

NOVETATS 3i4

Edicions Tres i Quatre / València

3i4

Pots seguir-nos a Facebook i Twitter

Visita la nostra botiga virtual en www.tresiquatre.com

